

Bryssel 20.5.2020
COM(2020) 221 final

2020/0099 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annetussa asetuksessa (EU) 2019/788 säädettyjen
keruu-, tarkastus- ja tutkintavaiheiden määääikoja koskevista väliaikaisista
toimenpiteistä covid-19-pandemian vuoksi**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Covid-19-pandemia on vaikuttanut jäsenvaltioihin ja niiden kansalaisiin ennennäkemättömällä tavalla. Pandemian vastatoimena jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä covid-19-tartuntojen pysäyttämiseksi tai hidastamiseksi, kuten liikkumisrajoituksia, jotka ovat lähes pysäyttäneet julkisen elämän melkein kaikissa jäsenvaltioissa.

Pandemialla on väistämättä vakavia vaikutuksia myös eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen, joka on kansalaisten aktiivisuudesta eri puolilla Eurooppaa riippuvainen osallistavan demokratian väline. Oikeus tehdä kansalaisaloite on kirjattu Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen (SEU-sopimuksen 11 artiklan 4 kohta). Kansalliset liikkumisrajoitukset ja yleisemmin pandemian leviäminen kaikkialle estävät järjestäjiä tällä hetkellä lähes kokonaan jatkamasta menestyksekkäästi paikallista kampanjointia ja keräämästä tuenilmauksia paperilla, jotta ne saisivat kokoon vaaditut tuenilmaukset asetetussa 12 kuukauden määräajassa.

Jäsenvaltioilla ja EU:n toimielimillä on myös tiettyjä velvoitteita, jotka koskevat kerättyjen tuenilmausten tarkastamista (myös niiden vahvistamista) ja vaaditun allekirjoittajamäärän saaneen aloitteen tutkintaa. Myös näihin velvoitteisiin sovelletaan määräaikoja. Covid-19-pandemian aiheuttaman ennennäkemättömän kansanterveyskriisin johdosta toteutetuista kansallisista toimenpiteistä johtuvien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet eivät välttämättä pysty täyttämään näitä velvoitteita asetetuissa oikeudellisissa määräajoissa.

Jotta eurooppalainen kansalaisaloite säilyisi tehokkaana välineenä tämän pandemian aikana ja jotta aloitteiden, joita koskevien tuenilmausten kerääminen tai tarkastaminen tai joiden tutkinta on käynnissä, järjestäjät saisivat varmuuden ja oikeudellisen selkeyden, on tarpeen hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä, jotka mahdollistavat näiden aloitteiden tuenilmausten keruuaikojen pidentämisen. Vastaavia väliaikaisia toimenpiteitä olisi toteutettava, jotta jäsenvaltiot voivat pyytää Euroopan komissiolta tarkastusajan pidentämistä, jos niiden toimivaltaiset viranomaiset eivät pandemian torjumiseksi toteutettujen toimenpiteiden vuoksi pysty suorittamaan tarkastusta loppuun ajoissa. Euroopan parlamentin ja Euroopan komission olisi myös voitava lykätä julkista kuulemistä ja järjestäjien tapaamista, kunnes kansanterveystilanne siinä maassa, jossa ne aikovat järjestää nämä tapaamiset, jälleen sallii sen. Pätevän aloitteen tutkinta-aikaa olisi pidennettävä vastaavasti.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Tämä asetus koskee eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta 17. huhtikuuta 2019 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/788. Kansalaisaloiteasetus ei sisällä säännöksiä, joiden nojalla olisi mahdollista pidentää rekisteröityjen aloitteiden keruu-, tarkastus- ja tutkinta-aikaa senkaltaisissa tilanteissa kuin covid-19-kriisi on aiheuttanut. Sen vuoksi asiasta on tarpeen antaa säännöksiä, jotta voidaan ottaa huomioon covid-19-pandemian aiheuttaman kansanterveyskriisin johdosta toteutettujen toimenpiteiden vaikutukset ja taata oikeusvarmuus järjestäjäjryhmille ja jäsenvaltioiden viranomaisille.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Jäsenvaltioiden covid-19-pandemian vuoksi toteuttamista toimista johtuen järjestäjillä on tällä hetkellä huomattavia vaikeuksia kerätä tuenilmauksia paperilla ja järjestää paikallisia kampanjoita tiedottaakseen yleisölle aloitteistaan, mikä saattaa vaarantaa niiden mahdollisuudet saavuttaa vaaditut miljoona tuenilmausta vähintään seitsemästä jäsenvaltiosta. Tämä on ennakkoodellytys, jotta Euroopan komissiota voidaan pyytää tekemään ehdotus asiaa koskevaksi unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi. Tilanne heikentäisi tätä unionin tason osallistavan demokratian välinettä, joka antaa kansalaisille oikeuden ehdottaa lainsäädäntöä. Kuten muidenkin sellaisten unionin politiikkojen ja oikeudellisten välineiden osalta, joihin covid-19-pandemia vaikuttaa, ehdotetaan sen vuoksi väliaikaisia toimenpiteitä näiden ennakoimattomien ja poikkeuksellisten vaikutusten vastapainoksi.

2. **OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE**

- **Oikeusperusta**

Ehdotus koskee asetuksessa (EU) 2019/788 säädettyihin keruu-, tarkastus- ja tutkintavaiheisiin sovellettavia määräaikoja. Asetus on annettu SEUT-sopimuksen 24 artiklan nojalla. Kyseinen artikla muodostaa erityisen oikeusperustan eurooppalaiselle kansalaisaloitteelle ja SEU-sopimuksen 11 artiklassa tarkoitetun kansalaisaloitteen esittämistä varten vaadittavia menettelyjä ja edellytyksiä koskevien säännösten antamiselle asetuksilla. Näin ollen myös tämä ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 24 artiklaan.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen sovellettavien määräaikojen pituus määritellään asetuksessa (EU) 2019/788. Kyseisessä asetuksessa ei nykyisessä muodossaan säädetä määräaikojen soveltamisesta tarvittavasta joustosta, jotta järjestäjärühmät, jäsenvaltiot ja unionin toimielimet voisivat hyötyä määräaikojen pidentämisestä poikkeuksellisissa olosuhteissa, kuten covid-19-pandemian aikana. Määräaikoja voidaan pidentää ainoastaan unionin lainsäädännön säännöksillä väliaikaisten poikkeusten muodossa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä unionin toimi on tarpeen asetuksessa (EU) 2019/788 säädetyn eurooppalaisen kansalaisaloitteen moitteetonta toimintaa koskevan tavoitteen saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden covid-19-pandemian vuoksi toteuttamien toimenpiteiden vaikutusten laajuus. Ehdotus rajoittuu kohdennettuihin väliaikaisiin toimenpiteisiin, jotka toteutetaan jäsenvaltioiden covid-19-pandemian yhteydessä toteuttamien toimenpiteiden vaikutusten vuoksi. Ehdotetut toimenpiteet rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen oikeusvarmuuden takaamiseksi ja Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen kirjatun eurooppalaisen kansalaisaloitteen tehokkuuden säilyttämiseksi.

Komission täytäntöönpanovalta, joka koskee aloitteiden tuenilmausten keruun pidentämistä edelleen, on laajuudeltaan rajoitettu ja oikeasuhteinen. Sen edellytyksenä on objektiivinen ja todennettavissa oleva vaatimus, että jäsenvaltioiden toteuttamat toimenpiteet ovat tai pysyvät voimassa suurimmassa osassa jäsenvaltioita tai useissa jäsenvaltioissa, jotka edustavat yli 35:tä prosenttia EU:n väestöstä. Lisäksi komissio myöntää jäsenvaltiolle luvan jatkaa tietyn aloitteen tarkastusaikaa ainoastaan, jos kyseinen jäsenvaltio osoittaa, että käytössä olevien covid-19-toimenpiteiden vuoksi se ei voi saattaa tarkastusta päätökseen

asetetussa kolmen kuukauden määräajassa. Asianomaisen jäsenvaltion on esitettävä perusteltu pyyntö määräajan jatkamiseksi.

Ehdotettu muutos on rajattu ajallisesti sen oletuksen perusteella, että pandemia voitetaan vuoden 2022 loppuun mennessä.

- **Toimintatavan valinta**

Asetus on asianmukainen väline, jolla voidaan ottaa käyttöön tarvittava jousto niiden oikeudellisten määräaikojen pidentämiseksi, joita sovelletaan eurooppalaisen kansalaisaloitteen keruu-, tarkastus- ja tutkintavaiheisiin asetuksen (EU) 2019/788 mukaisesti. Määräaikojen pidentäminen edellyttää yleisesti sovellettavaa unionin säädöstä, joka on sitova ja jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Asetuksen katsotaan myös tarjoavan tarvittavan oikeusperustan, jotta komissiolle voidaan myöntää täytäntöönpanovalta pidentää keruu-aikaa ja tarkastusaikaa asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarviointit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Asian kiireellisyyden vuoksi sidosryhmien virallista kuulemistä ei ole toteutettu. Ehdotusta on kuitenkin edeltänyt eurooppalaista kansalaisaloitetta käsittelevän asiantuntijaryhmän kuuleminen. Asiantuntijaryhmän kanssa pidettiin kokous 30. huhtikuuta 2020 sen jälkeen, kun muutosehdotuksen pääpiirteistä oli tehty kysely. Lisäksi komissio on vastaanottanut pandemian aikana käynnissä olevien aloitteiden järjestäjiltä useita kirjeitä, joissa on pyydetty asianmukaisia ja sopivia ratkaisuja – erityisesti määräaikojen pidentämistä – tarvittavien tuenilmausten keräämiseen liittyvien ongelmien vuoksi. Samanlaisia pyyntöjä ovat esittäneet parlamentin jäsenet, myös perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan puheenjohtaja.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotetuilla kohdennetuilla väliaikaisilla toimenpiteillä pyritään ensisijaisesti pidentämään asetuksessa (EU) N:o 2019/788 säädettyjä määräaikoja covid-19-pandemiaan liittyvistä poikkeuksellisista syistä. Toimenpiteet ovat voimassa suhteellisen lyhyen ajan. Tämän vuoksi vaikutustenarviointia ei pidetty tarpeellisena.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutusta talousarvioon.

Asetuksen (EU) 2019/788 mukaan järjestäjien on otettava käyttöön verkossa toteutettava keruujärjestelmä tuenilmausten keräämistä varten. Ne voivat päättää perustaa tällaisen järjestelmän itse, mutta ne voivat myös käyttää komission perustamaa ja hallinnoimaa keskitettyä keruujärjestelmää. Aloitteissa, joissa käytetään keskitettyä verkossa toteutettavaa keruujärjestelmää, keruuaajan pidentäminen merkitsee sitä, että keskitetyn keruujärjestelmän järjestäjryhmät käyttävät sitä pidempään. Koska järjestelmä on suunniteltu siten, että sitä voidaan käyttää useisiin aloitteisiin samanaikaisesti, käytön jatkamisesta ei aiheudu lisäkustannuksia. Keruuaajan pidentäminen ei edellytä komission hallinnolta lisää henkilöresursseja näiden aloitteiden käsittelyyn, sillä asetuksessa (EU) 2019/788 säädetyt komission velvoitteet aloitteiden osalta säilyvät ennallaan.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Toimenpiteen toteuttamista seurataan ja siitä raportoidaan asetuksella (EU) N:o 2019/788 perustettujen yleisten raportointimekanismien puitteissa.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotetut väliaikaiset toimenpiteet koskevat eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annettua asetusta (EU) 2019/788.

Ehdotuksessa pidennetään määräaikoja, jotka koskevat tuenilmausten keräämistä asetuksen (EU) 2019/788 tai asetuksen (EU) N:o 211/2011 nojalla rekisteröidyille aloitteille. Ehdotuksessa annetaan myös jäsenvaltioille mahdollisuus pyytää tarkastusajan pidentämistä. Vastaavanlaista toimenpidettä ehdotetaan pätevän aloitteen tutkinta-ajan pidentämiseksi olosuhteista riippuen. Toimenpiteet ovat luonteeltaan väliaikaisia, koska niitä sovelletaan vain vuoden 2022 loppuun.

Keruuaajan pidentämisen osalta ehdotuksen ensimmäinen väliaikainen toimenpide on se, että keruuaikaa pidennetään kuudella kuukaudella niiden aloitteiden osalta, joiden tuenilmausten keruu oli käynnissä 11. maaliskuuta 2020, jolloin Maailman terveysjärjestö julisti virallisesti covid-19-epidemian maailmanlaajuiseksi pandemiaksi. Kaikki jäsenvaltiot ovat tämän jälkeen toteuttaneet toimenpiteitä pandemian pysäyttämiseksi tai hidastamiseksi, mikä vaikeuttaa huomattavasti aloitteiden järjestäjien mahdollisuuksia kampanjoida paikallisesti ja kerätä tuenilmauksia paperilla.

Asiaa koskevaa säännöstä täydennetään valtuuttamalla komissio pidentämään näiden aloitteiden ja myöhemmin käynnistettyjen aloitteiden keruuaikaa, jos suurimmassa osassa jäsenvaltioita tai useissa jäsenvaltioissa, jotka edustavat yli 35:tä prosenttia EU:n väestöstä, on (edelleen) käytössä tällaisia toimenpiteitä tai jos tulee uusi epidemiahuippu, joka edellyttää jäsenvaltioilta tällaisten toimenpiteiden palauttamista käyttöön siten, että se vaikuttaa aloitteisiin yhtä paljon. Valtuutus on ajallisesti rajoitettu (jatkoaikaa voidaan antaa vain kolme kuukautta kerrallaan siten, että keruuaika on yhteensä enintään 24 kuukautta), ja se perustuu objektiivisiin kriteereihin.

Täytäntöönpanosäädökset, joilla pidennetään edelleen sellaisten aloitteiden keruuaikaa, joiden keruu oli jo käynnissä 11. maaliskuuta 2020 tai ehdotetun asetuksen voimaantulopäivänä, voidaan hyväksyä vasta ehdotetun asetuksen voimaantulon jälkeen. Ehdotetun asetuksen mukainen kuuden kuukauden pidennys antaa komissiolle riittävästi aikaa asetuksen voimaantulon jälkeen päättää tarvittaessa näiden aloitteiden keruuaajan pidentämisestä edelleen.

Ehdotukseen sisältyy erityinen väliaikainen toimenpide, jota sovelletaan, jos jäsenvaltio katsoo, että sen kansallinen viranomainen ei maansa toimenpiteiden aiheuttamien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi voi kohtuudella saattaa tuenilmausten tarkastamista ja vahvistamista päätökseen kolmen kuukauden määräajassa. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltio voi esittää komissiolle perustellun pyynnön pidentää tätä määräaikaa vähintään yhdellä ja enintään kolmella kuukaudella.

Useita aloitteita, joille kerätään parhaillaan tuenilmauksia, on rekisteröity asetuksen (EU) N:o 211/2011 mukaisesti. Näiden aloitteiden keruu- ja tarkastusprosesseihin sovelletaan edelleen kyseisen asetuksen säännöksiä. Tällä ehdotuksella varmistetaan, että keruu- ja tarkastusajan pidentämistä koskevia toimenpiteitä sovelletaan myös näihin aloitteisiin.

Asetuksen (EU) 2019/788 mukaan myös tutkintavaiheeseen sovelletaan tiettyjä määräaikoja. EU:n toimielinten on järjestettävä tapaaminen järjestäjien kanssa (komission tehtävä kuukauden kuluessa vaaditun allekirjoittajamäärän saaneen aloitteen toimittamisesta) ja julkinen kuuleminen (Euroopan parlamentin tehtävä kolmen kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä). Näiden tilaisuuksien järjestäminen voi olla vaikeaa asetuksessa (EU) 2019/788 vahvistetuissa määräajoissa, kun otetaan huomioon siinä maassa covid-19-pandemian vuoksi toteutetut toimet, jossa toimielimet aikovat järjestää tällaiset tilaisuudet. Tällaisessa tapauksessa EU:n toimielinten olisi voitava järjestää nämä tilaisuudet heti, kun kyseisen maan kansanterveystilanne jälleen sallii niiden järjestämisen. Tällöin Euroopan komissio antaa pätevää aloitetta koskevan tiedonantonsa kolmen kuukauden kuluessa Euroopan parlamentissa järjestettävästä julkisesta kuulemisesta.

Jos keruu-, tarkastus- tai tutkinta-aikaa pidennetään tässä ehdotuksessa määriteltyjen väliaikaisten toimenpiteiden vuoksi, tarvitaan väliaikainen toimenpide, jolla pidennetään asetuksessa (EU) 2019/788 määriteltyjä säilytysaikoja, jotta vältetään oikeudellinen vaatimus, joka johtaisi tuenilmausten ennenaikaiseen hävittämiseen.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annetussa asetuksessa (EU) 2019/788 säädettyjen keruu-, tarkastus- ja tutkintavaiheiden määräaikoja koskevista väliaikaisista toimenpiteistä covid-19-pandemian vuoksi**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 24 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Maailman terveysjärjestö ilmoitti 11 päivänä maaliskuuta 2020, että covid-19-epidemiasta oli tullut maailmanlaajuinen pandemia. Pandemian seuraukset ovat vaikuttaneet jäsenvaltioihin dramaattisesti ja poikkeuksellisesti. Jäsenvaltiot ovat toteuttaneet useita rajoittavia toimenpiteitä covid-19-tartuntojen pysäyttämiseksi tai hidastamiseksi, mukaan lukien sulkutoimet, joilla rajoitetaan niiden kansalaisten vapaata liikkuvuutta, kielletään julkiset tapahtumat ja suljetaan kauppajoja, ravintoloita ja kouluja. Nämä toimenpiteet ovat lähes pysäyttäneet julkisen elämän melkein kaikissa jäsenvaltioissa.
- (2) Jäsenvaltioiden toteuttamalla toimenpiteillä on väistämättä ollut vakava vaikutus myös eurooppalaisiin kansalaisaloitteisiin. Jotta eurooppalainen kansalaisaloite olisi pätevä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/788³ edellytetään, että järjestäjät keräävät vähintään miljoona tuenilmausta vähintään seitsemästä jäsenvaltiosta 12 kuukauden kuluessa. Erityisesti tuenilmausten kerääminen paperilla, paikallinen kampanjointi ja julkisten tapahtumien järjestäminen, joilla on suuri merkitys aloitteen menestymisen kannalta, ovat vaikeutuneet huomattavasti covid-19-pandemian johdosta toteutettujen toimenpiteiden vuoksi.
- (3) Myös jäsenvaltioilla ja unionin toimielimillä on tiettyjä asetukseen (EU) 2019/788 perustuvia oikeudellisia velvoitteita. Näihin velvoitteisiin sovelletaan tiukkoja määräaikoja, joista asetuksessa (EU) 2019/788 ei sallita poikkeuksia.

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/788, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta (EUVL L 130, 17.5.2019, s. 55).

- (4) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaan unionin kansalaisilla on oikeus pyytää komissiota tekemään ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi. Kansalaisaloite on yksi tärkeimmistä välineistä, joilla unionin kansalaiset voivat osallistua helpolla ja saavutettavissa olevalla tavalla demokraattiseen ja poliittiseen keskusteluun unionista ja saattaa heille tärkeitä asioita unionin asialistalle.
- (5) Nykyisissä poikkeuksellisissa olosuhteissa ja erityisesti niiden toimenpiteiden johdosta, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet covid-19-pandemian vuoksi, tarvitaan väliaikaisia toimenpiteitä kyseisen välineen tehokkuuden säilyttämiseksi ja sovellettavien määräaikojen mahdollista pidentämistä koskevan oikeusvarmuuden takaamiseksi.
- (6) Jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet, että ne vähentävät ainoastaan asteittain covid-19-pandemian vuoksi käyttöön otettuja rajoituksia, jotta ne voivat seurata ja hallita kansanterveystilannetta. Sen vuoksi on aiheellista pidentää tuenilmausten keruuaikaa kuudella kuukaudella ajanjaksolla 11 päivästä maaliskuuta 2020 alkaen, jolloin Maailman terveysjärjestö julisti epidemian pandemiaksi. Pidennys perustuu oletukseen, että 11 päivän maaliskuuta 2020 jälkeen vähintään kuuden kuukauden ajan suurimmalla osalla jäsenvaltioista tai useilla jäsenvaltioilla, jotka edustavat yli 35:tä prosenttia unionin väestöstä, on käytössä toimenpiteitä, jotka haittaavat merkittävästi järjestäjien mahdollisuuksia paikalliseen kampanjointiin ja tuenilmausten keräämiseen paperilla. Niiden aloitteiden keruuaikaa, joiden keruu oli käynnissä 11 päivänä maaliskuuta 2020, olisi sen vuoksi pidennettävä kuudella kuukaudella. Jos aloitteen keruu-aika alkoi 11 päivän maaliskuuta jälkeen, sitä olisi pidennettävä samassa suhteessa.
- (7) Koska pandemian päättymistä unionissa on vaikea ennustaa, on aiheellista siirtää komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla pidennetään edelleen keräysaikaa sellaisten aloitteiden osalta, joiden keräysvaihe on edelleen käynnissä 11 päivänä syyskuuta 2020, tapauksissa, joissa covid-19-pandemiasta johtuvat poikkeukselliset olosuhteet ovat edelleen olemassa. Tässä asetuksessa säädetyn keruuaikaa koskevan kuuden kuukauden pidennyksen pitäisi antaa komissiolle riittävästi aikaa päättää, onko keruuajan pidentäminen edelleen perusteltua. Säädösvallan siirron nojalla komission olisi myös voitava antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla pidennetään keruuaikaa uuden covid-19-epidemiahuipun aiheuttaessa uuden kansanterveyskriisin, jos jäsenvaltioiden enemmistö tai useat jäsenvaltiot, jotka edustavat yli 35:tä prosenttia unionin väestöstä, ovat toteuttaneet toimenpiteitä, joilla on todennäköisesti sama vaikutus.
- (8) Komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset keruuajan pidennyksen täytäntöönpanolle. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁴ mukaisesti.
- (9) Toimenpiteet, joita jäsenvaltiot toteuttavat covid-19-pandemian vuoksi, voivat vaikuttaa merkittävästi toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuksiin tarkastaa tuenilmausten pätevyys asetuksessa (EU) 2019/788 säädettyssä kolmen kuukauden määräajassa. Käytettävissä voi esimerkiksi olla vähemmän henkilöstöä, tai toimivaltaisilla viranomaisilla voi olla pandemian seurauksena lisätehtäviä ja -vastuita.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (10) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että covid-19-pandemian vuoksi toteutetuista toimenpiteistä huolimatta niiden hallinto toimii mahdollisimman normaalisti. Poikkeuksellisissa olosuhteissa jäsenvaltion olisi kuitenkin voitava esittää komissiolle perusteltu pyyntö saada soveltaa pidennettyä tarkastus- ja vahvistusaikaa. Pyyntö olisi perusteltava, ja siinä olisi otettava huomioon pandemiaan liittyvien toimenpiteiden vaikutukset kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisen toimintaan. Mahdollinen pidennys ei saisi olla pidempi kuin alkuperäinen tarkastusaika.
- (11) Jäsenvaltioiden covid-19-pandemian johdosta toteuttamien toimenpiteiden vuoksi unionin toimielinten voi olla vaikea järjestää pätevien aloitteiden tutkintaan liittyviä tapaamisia järjestäjien kanssa tai julkisia kuulemisia siinä jäsenvaltiossa, jossa ne aikovat järjestää tällaiset tilaisuudet. Tällaisissa tapauksissa toimielinten olisi voitava lykätä näiden tilaisuuksien järjestämistä ajankohtaan, jona kyseisen jäsenvaltion kansanterveystilanne sen sallii. Jos julkista kuulemistä lykätään, komission olisi voitava lykätä aloitetta koskevat oikeudelliset ja poliittiset päätelmänsä sisältävän tiedonantonsa antamista kolmen kuukauden päähän julkisesta kuulemisesta, jotta se voi ottaa kuulemisen tulokset asianmukaisesti huomioon.
- (12) Jos tuenilmausten keräämistä tai tarkastamista tai aloitteen tutkintaa koskevaa määräaikaa pidennetään jäsenvaltioiden covid-19-pandemian johdosta toteuttamien toimenpiteiden vuoksi, asetuksessa (EU) 2019/788 säädettyjä tuenilmausten säilytysaikoja olisi pidennettävä vastaavasti.
- (13) Ennalta-arvaamaton ja äkillinen covid-19-epidemia ja jäsenvaltioiden sen seurauksena toteuttamat toimenpiteet, joita on aika ajoin jatkettu, ovat johtaneet siihen, että tässä asetuksessa säädettyjä väliaikaisia toimenpiteitä ei ole ollut kaikissa tapauksissa mahdollista toteuttaa ajoissa. Tästä syystä väliaikaisten toimenpiteiden olisi katettava myös asetuksen voimaantuloa edeltävä ajanjakso.
- (14) Tätä asetusta olisi sovellettava myös aloitteisiin, jotka on rekisteröity ennen 1 päivää tammikuuta 2020 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 211/2011⁵ mukaisesti ja joihin sovelletaan edelleen kyseisen asetuksen säännöksiä tuenilmausten keruuajasta sekä jäsenvaltioiden suorittamasta tarkastamisesta ja vahvistamisesta asetuksen (EU) 2019/788 27 artiklan mukaisesti.
- (15) Koska covid-19-pandemian vuoksi toteutetut jäsenvaltioiden toimenpiteet ovat luonteeltaan väliaikaisia, myös tämän asetuksen soveltamisaikaa olisi rajoitettava.
- (16) Tämä asetusta olisi hyväksyttävä kiireellisesti, jotta kansalaisiin, järjestäjiin, kansallisiin viranomaisiin ja unionin toimielimiin vaikuttava oikeudellinen epävarmuus – erityisesti tapauksissa, joissa joidenkin aloitteiden tuenilmausten keräämisen tai tarkastamisen tai aloitteen tutkinnan määräajat ovat jo päättyneet tai päättymässä – jäisi mahdollisimman lyhytaikaiseksi. Sen vuoksi on aiheellista säätää poikkeuksesta Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitettyssä kansallisten parlamenttien asemaa koskevassa pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitettuun kahdeksan viikon ajanjaksoon.
- (17) Tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 211/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, kansalaisaloitteesta (EUVL L 65, 11.3.2011, s. 1).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa säädetään väliaikaisista toimenpiteistä, joita sovelletaan asetuksen (EU) 2019/788 ja asetuksen (EU) N:o 211/2011 mukaisesti rekisteröityjen kansalaisaloitteiden keruu-, tarkastus- ja tutkinta-aikoihin jäsenvaltioiden covid-19-pandemian johdosta toteuttamien toimenpiteiden vuoksi.

2 artikla

Tuenilmausten keruun määräaikojen pidentäminen

- 1) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2019/788 8 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen (EU) N:o 211/2011 5 artiklan 5 kohdassa säädetään, tuenilmausten keruun enimmäisaikaa aloitteelle, jonka tuenilmausten keruu oli käynnissä 11 päivänä maaliskuuta 2020, pidennetään kussakin tapauksessa kuudella kuukaudella.

Jos tuenilmausten keruu aloitteelle alkoi 11 päivän maaliskuuta 2020 ja 11 päivän syyskuuta 2020 välisenä aikana, tuenilmausten keruun enimmäisaika päättyy 11 päivänä syyskuuta 2021.

- 2) Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla pidennetään 1 kohdassa tarkoitettuja aloitteiden enimmäiskeruuajoja, jos jäsenvaltioiden enemmistö tai useat jäsenvaltiot, jotka edustavat yli 35:tä prosenttia unionin väestöstä, soveltavat edelleen 11 päivän syyskuuta 2020 jälkeen covid-19-pandemian vuoksi toimenpiteitä, jotka haittaavat merkittävästi järjestäjien mahdollisuutta kerätä tuenilmauksia paperilla ja tiedottaa yleisölle käynnissä olevista aloitteista.

Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla pidennetään sellaisten aloitteiden enimmäiskeruuajaa, joiden osalta keruu on käynnissä sellaisen uuden covid-19-epidemiahuipun alkaessa, jonka vuoksi jäsenvaltioiden enemmistön tai useiden jäsenvaltioiden, jotka edustavat yli 35:tä prosenttia unionin väestöstä, on sovellettava toimenpiteitä, jotka vaikuttavat aloitteiden järjestäjiin yhtä paljon.

Tällaiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen, ja niissä yksilöidään, mitä aloitteita ne koskevat, ja vahvistetaan niiden keruujalle uusi päättymispäivä.

Kunkin pidennyksen kesto on kolme kuukautta.

Sen arvioimiseksi, täyttyvätkö ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetyt vaatimukset, jäsenvaltioiden on pyynnöstä toimitettava komissiolle tiedot toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet tai aikovat toteuttaa covid-19-pandemian vuoksi.

- 3) Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, keruajan kokonaiskesto saa olla enintään 24 kuukautta.
- 4) Komissio ilmoittaa järjestäjille ja jäsenvaltioille kyseisille aloitteille myönnetystä pidennyksestä. Se julkaisee päätöksensä asetuksen (EU) 2019/788 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa verkossa olevassa rekisterissä.

3 artikla

Jäsenvaltioiden suorittamaa tuenilmausten tarkastusta ja vahvistamista koskevien määräaikojen pidentäminen

- 1) Sen estämättä, mitä asetuksen (EU) 2019/788 12 artiklan 4 kohdassa ja asetuksen (EU) N:o 211/2011 8 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltion katsoessa, että tietyn aloitteen tuenilmausten tarkastamista ja vahvistamista ei ole mahdollista saattaa päätökseen kyseisissä säännöksissä vahvistetussa määräajassa jäsenvaltion covid-19-pandemian johdosta toteuttamien toimenpiteiden vuoksi, se voi esittää perustellun pyynnön saada luvan soveltaa määräajan pidennystä. Pyyntö on toimitettava komissiolle viimeistään kuukautta ennen määräajan päättymistä.
- 2) Jos komissio toteaa 1 kohdan mukaisesti esitetyn pyynnön saatuaan, että kyseisessä kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät, se antaa täytäntöönpanosäädöksen, jolla annetaan kyseiselle jäsenvaltiolle lupa soveltaa 1 kohdassa tarkoitettuun määräaikaan pidennystä. Pidennyksen on oltava vähintään yksi kuukausi ja enintään kolme kuukautta.

Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle ja kyseisen aloitteen järjestäjille määräajan pidentämisestä. Se julkaisee päätöksensä asetuksen (EU) 2019/788 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa verkossa olevassa rekisterissä.

4 artikla

Pätevien aloitteiden tutkinnan määräaikojen pidentäminen

- 1) Sen estämättä, mitä asetuksen (EU) 2019/788 14 artiklan 2 kohdassa ja 15 artiklan 1 kohdassa säädetään, tilanteessa, jossa Euroopan parlamentilla on ollut vaikeuksia järjestää julkinen kuuleminen tai komissiolla on ollut vaikeuksia järjestää tapaaminen järjestäjien kanssa 11 päivästä maaliskuuta 2020 alkaen sen jäsenvaltion covid-19-pandemian johdosta toteuttamien toimenpiteiden vuoksi, jossa kyseiset toimielimet aikovat järjestää kuulemisen tai tapaamisen, ne järjestävät kuulemisen tai tapaamisen heti, kun asianomaisen jäsenvaltion kansanterveystilanne sen sallii.
- 2) Sen estämättä, mitä asetuksen (EU) 2019/788 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, tilanteessa, jossa Euroopan parlamentti lykkää julkista kuulemistä tämän artiklan 1 kohdan nojalla, komissio antaa tiedonantonsa, jossa se esittää oikeudelliset ja poliittiset päätelmänsä aloitteesta, kolmen kuukauden kuluessa julkisesta kuulemisesta.

5 artikla

Henkilötietojen säilytysaikojen pidentäminen

- 1) Sen estämättä, mitä asetuksen (EU) 2019/788 19 artiklan 5 kohdassa säädetään, tilanteessa, jossa tietyn aloitteen tuenilmausten keräämisen tai tarkastamisen ja vahvistamisen enimmäisaikaa pidennetään tämän asetuksen 2 tai 3 artiklan mukaisesti, tuenilmausten ja niiden jäljennösten hävittämiselle asetettua 21 kuukauden määräaikaa pidennetään vastaavanpituisella ajalla.
- 2) Sen estämättä, mitä asetuksen (EU) 2019/788 19 artiklan 8 kohdassa säädetään, tilanteessa, jossa tietyn aloitteen tuenilmausten keräämisen tai tarkastamisen ja vahvistamisen taikka tutkinnan enimmäisaikaa pidennetään tämän asetuksen 2, 3 tai 4 artiklan mukaisesti, sähköpostiosoitteiden tallenteiden hävittämiselle asetuksen

(EU) 2019/788 19 artiklassa asetettuja määräaikoja pidennetään vastaavanpituisella ajalla.

6 artikla

Komiteamenettely

- 1) Komissiota avustaa asetuksen (EU) 2019/788 22 artiklalla perustettu eurooppalaista kansalaisaloitetta käsittelevä komitea.
- 2) Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2022.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja